

Life After
Coal PL

Poradnik
dla przedsiębiorców

Zielona transformacja MŚP

Poradnik dla przedsiębiorców

Zielona transformacja MŚP

Spis autorów:

mgr Waldemar Bernatowicz
mgr Magdalena Bernatowicz
mgr inż. arch. kraj. Ewa Bobrowska
mgr inż. Katarzyna Chrobak
dr hab. inż. Katarzyna Tokarczyk – Dorociak, prof. uczelni
mgr inż. Wiktoria Ryng - Duczmal
mgr inż. Anna Jarynowska
mgr inż. Karolina Jankowska
mgr inż. Marcin Malinowski
mgr Patrycja Mola-Borowska
mgr inż. Łukasz Szkudlarek
mgr inż. Paulina Taborska

Zespół redakcyjny:

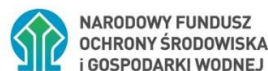
mgr Monika Bielakowska-Kaszniak
mgr Jakub Jackowski
mgr inż. Emilia Nachowiak
mgr inż. Monika Szymczak

AGENCJA ROZWOJU
REGIONALNEGO S.A.
W KONINIE

Publikacja powstała w ramach projektu pn. „LIFE AFTER COAL PL – Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040” (LIFE21-IPC-LIFE AFTER COAL PL) realizowanego przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autorów. Instytucje finansujące nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w nich zawartość merytoryczną.

Projekt pn. „LIFE AFTER COAL PL - Wdrażanie Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040”, realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej / LIFE21-IPC-PL-LIFE AFTER COAL PL

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	5
2	Zielona transformacja w MŚP: Kluczowe pojęcia i definicje, które musisz znać 6	
3	Zielona transformacja: Wyzwania i szanse dla Twojego biznesu.....	8
4	Zielone regulacje i polityki: Kluczowe przepisy kształtujące biznes przyszłości 15	
5	Strategie zarządzania zieloną transformacją	20
6	Wsparcie doradcze.....	22
7	Kompetencje przyszłości: Kluczowe umiejętności dla MŚP w zielonej transformacji Wielkopolski Wschodniej	27
7.1	Kompetencje techniczne.....	28
7.2	Kompetencje regulacyjne i zielone finansowanie.....	28
7.3	Kompetencje związane z rozwojem zielonych sektorów	30
8	Greenwashing – jak unikać pułapek ekościemy i budować autentyczny wizerunek firmy	30
9	Patent na sukces: jak chronić swoje innowacje i zabezpieczyć przewagę rynkową?	34
10	Innowacje w praktyce: Przykłady opatentowanych rozwiązań dla biznesu ..	41
11	Załączniki.....	45
11.1	Dostępna oferta edukacyjna (stan marzec 2025)	45

Wykaz skrótów

Skrót	Rozwinięcie
Agenda 2030	Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030
ARR	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie
BAT	Najlepsze dostępne techniki (ang. Best Available Techniques)
BAS	Systemy automatyki budynkowej (ang. Buildings Automation Solutions)
CPC	Wspólna Klasyfikacja Patentowa (ang. Cooperative Patent Classification)
CSDD	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1760 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 i rozporządzenie (UE) 2023/2859 (ang. Corporate Sustainability Due Diligence Directive)
CSRD	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 537/2014, dyrektywy 2004/109/WE, dyrektywy 2006/43/WE oraz dyrektywy 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (ang. Corporate Sustainability Reporting Directive)
DNSH	Zasada „Nie czyń poważnych szkód” (ang. Do no significant harm)
DPP	Cyfrowy Paszport Produktu (ang. Digital Product Passport)
Dyrektywa CSR	Spółeczna odpowiedzialność biznesu (ang. Corporate Social Responsibility)
ESG	Środowisko naturalne, społeczeństwo i ład korporacyjny (ang. Environmental, Social and Corporate Governance)
ESRD	Europejskie Standardy Sprawozdawczości Zrównoważonego Rozwoju (ang. European Sustainability Reporting Standards)
FST	Fundusz Sprawiedliwej Transformacji
GHG	Protokół dotyczący gazów cieplarnianych (ang. Greenhouse Gas Protocol)
GOZ	Gospodarka o obiegu zamkniętym
KE	Komisja Europejska
KPO	Krajowy Plan Odbudowy

LCA	Ocena cyklu życia (ang. Life Cycle Assessment)
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (ang. Organisation for Economic Co-operation and Development)
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
UP PR	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
SDG	Cele Zrównoważonego Rozwoju (ang. Sustainable Development Goals)
Strategia	Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040
ROP	Rozszerzona odpowiedzialność producenta
Rozporządzenie ogólne 2020/852	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088
WW	Wielkopolska Wschodnia

Niniejsza publikacja dostępna jest także w formie elektronicznej na stronie <https://life.arrkonin.org.pl/> w zakładce „Baza wiedzy”.

1 Wprowadzenie

Zielona transformacja stanowi jedno z największych wyzwań gospodarczych i ekologicznych XXI wieku. Dla MŚP z Wielkopolski Wschodniej oznacza to konieczność dostosowania do zmieniających się regulacji prawnych, wymagań rynkowych oraz nowych technologii.

Poradnik „Zielona transformacja MŚP w Wielkopolsce Wschodniej” to kluczowe kompendium wiedzy dla przedsiębiorców, wspierające ich we wdrażaniu rozwiązań na rzecz neutralności klimatycznej oraz efektywnego zarządzania zasobami i ochrony środowiska. Publikacja powstała w ramach projektu [LIFE AFTER COAL PL](#), którego głównym celem jest skrócenie czasu potrzebnego na realizację Strategii neutralności klimatycznej (RSCN) poprzez stworzenie optymalnych warunków do jej pełnego i skutecznego wdrożenia.

Cele szczegółowe projektu:

- Zbudowanie systemu zarządzania procesem dochodzenia do neutralności klimatycznej na poziomie regionalnym i lokalnym,
- Uzyskanie akceptacji społecznej i czynnego włączenia się społeczeństwa w transformację gospodarczą i społeczną w kierunku gospodarki zeroemisyjnej,
- Mobilizacja dodatkowych funduszy zewnętrznych,
- Standaryzacja rozwiązań oraz ich transfer i replikacja do innych regionów w Polsce i UE.

Zielona transformacja to nie tylko wyzwanie, ale i ogromna szansa dla przedsiębiorców. Odejście od paliw kopalnych, rozwój odnawialnych źródeł energii i gospodarki obiegu zamkniętego to kluczowe elementy nowoczesnego biznesu. Jakie korzyści może przynieść Twojej firmie?

1. Lokalnie – oszczędności i lepszy wizerunek

- Niższe koszty energii – inwestycja w fotowoltaikę, pompę ciepła czy efektywność energetyczną budynków to realne oszczędności.
- Lepsza reputacja – klienci coraz częściej wybierają firmy dbające o ekologię.
- Nowe rynki i partnerstwa – rośnie popyt na zrównoważone produkty i usługi.

2. Regionalnie – rozwój i przewaga konkurencyjna

- Innowacje i dotacje – firmy wdrażające zielone technologie mogą liczyć na unijne i krajowe wsparcie finansowe.

- Zielone miejsca pracy – inwestując w nowoczesne rozwiązania, stworzysz atrakcyjne stanowiska dla specjalistów.
- Bezpieczeństwo dostaw – lokalne źródła energii i surowców zmniejszają ryzyko przerw w produkcji.

Wdrażanie zielonej transformacji w firmie to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim szansa na rozwój, oszczędności i przewagę rynkową. Działaj już dziś, by Twoja firma była gotowa na przyszłość!

2 Zielona transformacja w MŚP: Kluczowe pojęcia i definicje, które musisz znać

Zielona transformacja jest związana z adaptacją przedsiębiorstw do wyzwań środowiskowych, wdrażaniem innowacyjnych technologii i procesów ukierunkowanych na zmniejszanie negatywnego oddziaływania na środowisko, oszczędzaniem zasobów oraz zmniejszaniem emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych. W ramach zielonej transformacji przedsiębiorstw kluczowe jest zrozumienie i rozróżnienie pojęć istotnych dla działań, które mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa mogą wdrażać w dążeniu do zeroemisyjności i neutralności klimatycznej.

Tab. 1 Definicje pojęć stosowanych w opracowaniu wraz z ich źródłem

Pojęcie	Definicja
zielona transformacja przedsiębiorstw	Proces przekształcania działalności gospodarczej w sposób zrównoważony, który zmniejsza negatywny wpływ na środowisko, obejmuje: GOZ, redukcję emisji i rozwój OZE ¹ .
zielony(e) sektor(y) działalności gospodarczej	Szeroka grupa działalności gospodarczej dążąca do zmniejszenia emisji, efektywnego gospodarowania zasobami i realizacji zasad GOZ ² .
zielona(e) branża(e) działalności gospodarczej	Specyficzna grupa przedsiębiorstw w obrębie zielonego sektora, wdrażająca innowacyjne technologie i zrównoważone procesy w celu minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko ³ .

¹ https://arrtransformacja.org.pl/wp-content/uploads/2021/03/1_SNK_11_03_2021.pdf (dostęp: 15.10.2024)

² <https://arrtransformacja.org.pl/wp-content/uploads/2022/12/SRWW-przyjeta.pdf> (dostęp: 15.10.2024)

³ <https://arrtransformacja.org.pl/tpstww/> (dostęp: 15.10.2024)

Pojęcie	Definicja
zielone miejsca pracy	Stanowiska pracy, które przyczyniają się do ochrony lub poprawy stanu środowiska naturalnego, związane z OZE, GOZ, efektywnością energetyczną oraz zrównoważonym rolnictwem (EEA ⁴ , ILO ⁵)
zielone kompetencje	Zestaw wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających realizację działań wspierających zrównoważony rozwój, obejmujący OZE, zarządzanie zasobami i minimalizowanie śladu węglowego ⁶ .
zielone umiejętności	1) Praktyczne zdolności umożliwiające wdrażanie rozwiązań proekologicznych, np. instalacja OZE, zarządzanie cyklem życia produktów, audyt energetyczny ⁷ ; 2) Umiejętności o charakterze zawodowym jak i ogólnym, które są niezbędne przede wszystkim w zielonych zawodach, ale także pozostałych tych, na które oddziałuje zielona transformacja. ⁸
zielone kwalifikacje	Zbiór umiejętności, wiedzy i kompetencji, które są niezbędne do skutecznego działania w obszarach związanych z ochroną środowiska, zrównoważonym rozwojem i walką ze zmianami klimatycznymi. Osoby posiadające zielone kwalifikacje potrafią identyfikować i wdrażać rozwiązania sprzyjające zrównoważonemu gospodarowaniu zasobami naturalnymi. Kwalifikacje te obejmują szeroki zakres obszarów, m.in. takich jak energetyka odnawialna, ochrona przyrody, zarządzanie zasobami naturalnymi, ekologiczne projektowanie i planowanie, analiza ekonomiczna związana z ochroną środowiska oraz komunikacja i edukacja ekologiczna ⁹ .
greenwashing	Każdy komunikat lub oświadczenie – które nie są obowiązkowe na mocy prawa Unii ani prawa krajowego, w tym oświadczenie w postaci tekstu, ilustracji, graficzne lub symboliczne, w dowolnej formie, w tym oznakowania,

⁴ <https://www.eea.europa.eu/publications/resourceefficient-green-economy-and-eu> (dostęp: 15.10.2024)

⁵ <https://www.ilo.org/resource/article/what-green-job> (dostęp: 15.10.2024)

⁶ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/bc83061d-74ec-11ec-9136-01aa75ed71a1/language-pl> (dostęp: 15.10.2024)

⁷

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/127183/Zalacznik_4_Wykaz_przykladowych_zielonych_umiejtnoci.pdf (dostęp: 15.10.2024)

⁸ https://lewiatan.org/wp-content/uploads/2022/09/RAPORT_zielone_kompetencje.pdf (dostęp: 15.10.2024)

⁹ <https://uslugirozwojowe. arrkonin.org.pl/10-01-dla-przedsiębiorcow> (dostęp: 15.10.2024)

Pojęcie	Definicja
	nazwy handlowe, nazwy przedsiębiorstw lub nazwy produktów, w kontekście komunikacji handlowej – które stwierdza lub sugeruje, że produkt lub przedsiębiorca ma pozytywny wpływ na środowisko lub nie ma na nie żadnego wpływu, jest mniej szkodliwy dla środowiska niż, odpowiednio, inne produkty lub przedsiębiorcy, lub że oddziaływanie produktu lub przedsiębiorcy poprawiło się z czasem ¹⁰ .

3 Zielona transformacja: Wyzwania i szanse dla Twojego biznesu

Zielona transformacja to proces, w którym gospodarka, przemysł i społeczeństwo przechodzą na bardziej zrównoważone modele działania, minimalizując negatywny wpływ na środowisko. Jej główne cele to redukcja emisji gazów cieplarnianych, ochrona zasobów naturalnych oraz poprawa jakości życia poprzez wdrażanie ekologicznych rozwiązań.

Dla małych i średnich przedsiębiorstw zielona transformacja jest zarówno wyzwaniem, jak i szansą na rozwój. Nowe regulacje środowiskowe, rosnące oczekiwania klientów i partnerów biznesowych oraz konieczność wdrażania innowacyjnych technologii mogą początkowo wydawać się obciążeniem, ale jednocześnie otwierają drzwi do zwiększenia konkurencyjności i zdobycia nowych rynków.

W tym rozdziale przeanalizujemy kluczowe bariery, z jakimi mierzą się przedsiębiorcy z sektora MŚP oraz przedstawimy sposoby ich przewyciężenia. Dzięki temu dowiesz się, jak przygotować swoją firmę na przyszłość i wykorzystać zieloną transformację do budowania przewagi rynkowej.

Wyzwania regulacyjne i legislacyjne

Nowe wymogi prawne

Małe i średnie przedsiębiorstwa muszą dostosować się do szeregu regulacji unijnych i krajowych, takich jak Europejski Zielony Ład, dyrektywa CSRD dotycząca raportowania zrównoważonego rozwoju czy system handlu emisjami ETS (Emissions Trading System). Przestrzeganie tych wymogów wiąże się nie tylko z koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów, ale również z potrzebą śledzenia dynamicznych zmian w prawie.

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023PC0166> (dostęp: 15.10.2024)

Przepisy dotyczące zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska ewoluują bardzo szybko, co sprawia, że wielu przedsiębiorców ma trudności z nadążeniem za nowymi regulacjami i ich interpretacją. Częste aktualizacje prawa mogą prowadzić do niepewności w planowaniu strategii biznesowej, a brak dostosowania do nowych wymagań grozi sankcjami prawnymi i spadkiem konkurencyjności.

Aby skutecznie zarządzać tym wyzwaniem, kluczowe jest:

- Monitorowanie zmian legislacyjnych – warto wykorzystywać platformy informacyjne, narzędzia śledzące zmiany w przepisach oraz regularnie uczestniczyć w szkoleniach branżowych.
- Współpraca z organizacjami branżowymi – stowarzyszenia i izby gospodarcze często oferują wsparcie w zakresie wdrażania nowych regulacji oraz reprezentują interesy przedsiębiorców w dialogu z ustawodawcami.
- Korzystanie z doradztwa prawnego – współpraca z ekspertami pozwala uniknąć błędów interpretacyjnych i ryzyka sankcji.

Przygotowanie firmy na zieloną transformację to nie tylko obowiązek, ale także szansa na budowanie silniejszej i bardziej odpornej pozycji na rynku. Im szybciej przedsiębiorstwo dostosuje się do nowych realiów, tym większą przewagę może zyskać nad konkurencją.

Skomplikowane procedury

Wielu przedsiębiorców napotyka trudności związane z skomplikowanymi procedurami uzyskiwania dotacji, ulg podatkowych czy certyfikacji ekologicznych. Proces aplikacyjny często wymaga szczegółowej dokumentacji, znajomości przepisów i poświęcenia znacznej ilości czasu, co dla małych firm stanowi duże obciążenie.

Dodatkowym wyzwaniem jest brak jednolitych standardów oraz częste zmiany regulacji, które mogą prowadzić do zwiększenia ryzyka błędów formalnych, skutkujących odrzuceniem wniosku. W efekcie wielu przedsiębiorców decyduje się na korzystanie z usług doradców lub prawników, co zwiększa koszty administracyjne.

Aby usprawnić ten proces i zwiększyć szanse na sukces, warto:

- Korzystać z narzędzi cyfrowych – wiele instytucji oferuje platformy online, które pomagają w składaniu wniosków i automatycznie sprawdzają poprawność dokumentów.
- Śledzić uproszczone procedury – niektóre programy wsparcia oferują uproszczone formularze i mniej skomplikowane wymagania dla MŚP.

- Brać udział w szkoleniach i webinarach – instytucje wspierające biznes często organizują bezpłatne warsztaty, które pomagają zrozumieć wymagania formalne i uniknąć błędów.
- Konsultować się z organizacjami branżowymi – wiele z nich oferuje wsparcie w interpretacji przepisów i pomaga przedsiębiorcom w procesie aplikacyjnym.

Dzięki odpowiedniemu przygotowaniu i wykorzystaniu dostępnych narzędzi można znacznie zminimalizować ryzyko związane ze zmieniającymi się regulacjami, a jednocześnie skutecznie pozyskać środki na zieloną transformację i rozwój firmy.

Koszty surowców i zakłócenia w łańcuchach dostaw

Wdrażanie zielonych rozwiązań często oznacza wyższe koszty surowców, zwłaszcza jeśli firma korzysta z materiałów przyjaznych środowisku lub spełniających nowe standardy emisji. Przedsiębiorcy muszą zmierzyć się także z rosnącymi cenami energii, komponentów produkcyjnych i transportu, co bezpośrednio wpływa na ich marże i konkurencyjność.

Małe i średnie firmy często nie mają możliwości przeniesienia wyższych kosztów na klientów, co sprawia, że muszą szukać alternatywnych sposobów na optymalizację wydatków. Dodatkowo, niedobór niektórych surowców oraz zależność od dostawców oferujących zrównoważone materiały mogą prowadzić do zakłóceń w łańcuchach dostaw.

Jak minimalizować ryzyko i ograniczać koszty?

- Dywersyfikacja dostawców – poszukiwanie kilku źródeł surowców zmniejsza ryzyko przestoju.
- Długoterminowe umowy – negocjowanie stałych cen z dostawcami może zapewnić większą stabilność finansową.
- Optymalizacja procesów produkcyjnych – wprowadzanie rozwiązań oszczędzających energię i materiały może pomóc w redukcji kosztów.
- Dotacje i ulgi – warto korzystać z programów wspierających zielone inwestycje, które mogą zmniejszyć obciążenia finansowe.
- Model gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ) – wdrażanie strategii ponownego wykorzystania, recyklingu oraz minimalizacji odpadów pozwala na zmniejszenie kosztów surowców i redukcję wpływu na środowisko.
- Analiza cyklu życia produktu (LCA) – identyfikacja obszarów, w których można ograniczyć koszty poprzez wybór bardziej efektywnych i ekologicznych rozwiązań.

Dostosowanie się do nowych realiów rynkowych wymaga strategicznego podejścia i elastyczności, ale może także stać się źródłem przewagi konkurencyjnej. Firmy, które efektywnie zarządzają kosztami i łańcuchem dostaw, są lepiej przygotowane na przyszłe zmiany i mogą zyskać na rosnącym zapotrzebowaniu na ekologiczne produkty i usługi.

Adaptacja do nowych oczekiwań rynkowych

Zmieniające się preferencje konsumentów

Rosnąca świadomość ekologiczna klientów sprawia, że coraz częściej wybierają oni produkty i usługi o niskim śladzie węglowym oraz pochodzące ze zrównoważonych źródeł. Firmy, które nie dostosują się do tych zmian, mogą stopniowo tracić konkurencyjność i udziały w rynku. Inwestowanie w ekologiczne rozwiązania nie jest już tylko opcją, ale staje się koniecznością, aby sprostać wymaganiom nowoczesnych konsumentów.

Jak się dostosować?

- Analizuj preferencje klientów – zbieraj opinie i badaj trendy, aby dostosować ofertę do oczekiwań rynku.
- Komunikuj proekologiczne działania – skuteczny marketing z naciskiem na zrównoważony rozwój zwiększa lojalność klientów.
- Wdrażaj certyfikaty ekologiczne – mogą one stać się ważnym argumentem sprzedażowym i podnieść wiarygodność marki.

Presja ze strony dużych firm

Coraz więcej dużych przedsiębiorstw wymaga od swoich dostawców spełnienia standardów ESG (Environmental, Social, Governance), co może być wyzwaniem dla MŚP nieposiadających odpowiednich zasobów. Wymogi te obejmują m.in. raportowanie wpływu środowiskowego, wdrażanie strategii ograniczania emisji CO₂ oraz odpowiedzialne zarządzanie zasobami.

Ponadto, dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive) nakłada na duże firmy obowiązek raportowania działań zrównoważonego rozwoju, co oznacza konieczność gromadzenia danych także od dostawców i partnerów biznesowych. MŚP, które nie będą w stanie dostarczyć wymaganych informacji, mogą stracić możliwość współpracy z kluczowymi kontrahentami.

Jak sprostać tym wymaganiom?

- Wdrożenie narzędzi do monitorowania i raportowania ESG – dostępne są platformy automatyzujące proces gromadzenia i analizowania danych.
- Szkolenia dla pracowników – edukacja w zakresie ESG pozwoli lepiej dostosować się do wymogów rynkowych.

- Współpraca z doradcami i organizacjami branżowymi – wsparcie ekspertów ułatwia spełnianie standardów i dostosowanie procesów.

Zastąpienie istniejących produktów i usług wariantami o niższej emisji

Aby sprostać wymaganiom zielonej transformacji, wiele firm musi przebudować swoją ofertę, wprowadzając produkty i usługi bardziej przyjazne środowisku. Oznacza to konieczność inwestowania w nowe technologie, zmianę procesów produkcyjnych i dostosowanie strategii marketingowej. Choć koszty początkowe mogą być wysokie, w dłuższej perspektywie ekologiczne rozwiązania powinny zwiększyć rentowność i przyciągnąć nowych klientów.

Jak skutecznie przeprowadzić tę zmianę?

- Analiza cyklu życia produktu (LCA) – pozwala określić, gdzie można zmniejszyć emisje i zoptymalizować koszty.
- Wdrażanie działań z zakresu gospodarki obiegu zamkniętego (GOZ).
- Dotacje i finansowanie zewnętrzne – warto korzystać z dostępnych programów wsparcia dla firm wdrażających zrównoważone rozwiązania.
- Strategiczne partnerstwa – współpraca z dostawcami ekologicznych surowców i technologii może ułatwić transformację.

Dostosowanie firmy do nowych realiów rynkowych wymaga przemyślanej strategii, ale może również otworzyć drzwi do nowych możliwości biznesowych i zapewnić długoterminową przewagę konkurencyjną.

Niedobór wiedzy i kompetencji

Brak specjalistycznej wiedzy

Wielu przedsiębiorców nie posiada wystarczających kompetencji w zakresie ekologicznych technologii, zarządzania emisjami czy efektywności energetycznej. Brak specjalistycznej wiedzy sprawia, że podejmowanie decyzji dotyczących inwestycji w zielone technologie oraz optymalizacja procesów produkcyjnych pod kątem ekologicznym stają się trudniejsze.

Dodatkowo, dynamicznie zmieniające się regulacje prawne oraz coraz większe wymagania związane z raportowaniem ESG sprawiają, że firmy muszą regularnie aktualizować swoją wiedzę. Bez tego mogą mieć trudności w pozyskiwaniu finansowania na zielone inwestycje, co w dłuższej perspektywie osłabia ich konkurencyjność.

Jak rozwijać wiedzę i podejmować świadome decyzje?

- Korzystaj z doradztwa ekspertów – konsultacje z doświadczonymi specjalistami mogą ułatwić wybór najbardziej efektywnych rozwiązań.

- Bierz udział w szkoleniach branżowych – instytucje publiczne i prywatne organizują kursy (zarówno odpłatne jak i darmowe) dotyczące ESG, efektywności energetycznej i zielonych technologii.
- Wdrażaj systemy zarządzania środowiskowego – takie narzędzia pomagają monitorować emisje i poprawiać efektywność operacyjną.
- Śledź zmiany regulacyjne – warto korzystać z platform informacyjnych, które na bieżąco aktualizują informacje o nowych wymaganiach prawnych.

Konieczność szkolenia pracowników

Przejsie na zielone technologie i zrównoważone modele biznesowe wymaga odpowiednich kompetencji całego zespołu. Pracownicy muszą nie tylko zdobyć wiedzę teoretyczną, ale także nauczyć się obsługi nowych systemów oraz metod produkcji. Dla małych firm może to być wyzwaniem zarówno finansowym, jak i organizacyjnym.

Jak skutecznie szkolić pracowników przy ograniczonych zasobach?

- Korzystaj z programów wsparcia finansowego – wiele instytucji oferuje dotacje na szkolenia związane z ekologią i ESG.
- Współpracuj z organizacjami badawczymi i uczelniami – mogą one pomóc w organizacji szkoleń i dostępie do najnowszej wiedzy.
- Zainwestuj w szkolenia wewnętrzne – przekazywanie wiedzy przez wyszkolonych pracowników to oszczędność czasu i środków.
- Monitoruj postępy i efekty nauki – wdrożenie ekologicznych zmian wymaga regularnej oceny kompetencji zespołu.

Inwestycja w rozwój kadr zwiększa efektywność firmy, podnosi jej atrakcyjność na rynku i ułatwia współpracę z dużymi kontrahentami. Dostosowanie się do nowych wymogów nie musi być obciążeniem – odpowiednie strategie szkoleniowe i wsparcie ekspertów pozwolą skutecznie wdrożyć zielone zmiany w firmie.

Greenwashing i ryzyko utraty reputacji firmy

Pułapki pozornej ekologizacji

Niektóre przedsiębiorstwa stosują strategie marketingowe sugerujące, że ich działalność jest bardziej ekologiczna, niż jest w rzeczywistości. Choć może się to wydawać skutecznym sposobem na przyciągnięcie klientów, niespójność między deklaracjami a rzeczywistymi działaniami może prowadzić do oskarżeń o greenwashing. W efekcie firmy narażają się na utratę zaufania klientów, partnerów biznesowych oraz sankcje prawne wynikające z wprowadzania konsumentów w błąd.

Jakie są najczęstsze błędy związane z greenwashingiem?

- Używanie niejasnych, niepotwierdzonych twierdzeń (np. „ekologiczny” bez konkretnego uzasadnienia).
- Brak dowodów na proekologiczne działania (np. brak certyfikatów czy analiz).
- Podkreślanie jednego aspektu ekologicznego przy ignorowaniu negatywnego wpływu na środowisko w innych obszarach działalności.

Transparentność i autentyczność w komunikacji

Aby uniknąć ryzyka utraty reputacji, kluczowe jest stosowanie oficjalnych standardów raportowania oraz transparentna komunikacja w zakresie ekologicznych działań.

Jak skutecznie budować wiarygodność?

- Oporaj się na rzetelnych danych – korzystaj z certyfikatów ekologicznych (np. EU Ecolabel, FSC, ISO 14001), aby potwierdzić swoje działania.
- Stosuj jasne i mierzalne komunikaty – zamiast ogólnych haseł podawaj konkretne liczby, np. „Nasza produkcja zużywa o 30% mniej wody niż standardowe procesy”.
- Korzystaj z uznanych standardów raportowania – np. Global Reporting Initiative (GRI) lub wytycznych dyrektywy CSRD, które pomagają w rzetelnym przedstawieniu działań proekologicznych.

Długoterminowa strategia oparta na autentyczności i przejrzystości nie tylko zwiększa zaufanie klientów, ale także pozwala uniknąć konsekwencji prawnych i wzmacnia pozycję firmy na rynku zrównoważonego biznesu.

Możliwości wdrażania założeń Zielonej Transformacji

Rozwój zielonych sektorów

Dynamiczny rozwój zielonej gospodarki otwiera przed przedsiębiorcami nowe możliwości biznesowe. Wzrost zapotrzebowania na ekologiczne produkty i usługi sprawia, że warto zastanowić się, jak firma może skorzystać na tej zmianie i dostosować swoją strategię do nowych trendów.

Kluczowe sektory zielonej gospodarki, które warto rozważyć:

- Odnawialne źródła energii – rozwój technologii takich jak panele fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe czy biopaliwa oferuje szanse zarówno na produkcję, jak i dystrybucję energii przyjaznej środowisku. Firmy mogą także skorzystać z własnych instalacji OZE, aby obniżyć koszty operacyjne.

- Recykling i gospodarka obiegu zamkniętego – efektywne zarządzanie surowcami i ograniczenie odpadów nie tylko zmniejsza negatywny wpływ na środowisko, ale także pozwala na realne oszczędności i wzrost efektywności produkcji.
- Zrównoważone budownictwo – rosnące regulacje dotyczące efektywności energetycznej budynków oraz zapotrzebowanie na ekologiczne materiały budowlane sprawiają, że firmy w tej branży mogą zyskać przewagę konkurencyjną, oferując energooszczędne i niskoemisyjne rozwiązania.
- Ekologiczny transport – inwestowanie w pojazdy elektryczne, logistyka niskoemisyjna oraz rozwój alternatywnych form mobilności (np. rowery cargo, car-sharing) pozwalają nie tylko obniżyć ślad węglowy, ale także optymalizować koszty operacyjne.

Jak wykorzystać potencjał zielonych sektorów?

- Analizuj rynek i potrzeby klientów – sprawdź, jakie rozwiązania cieszą się rosnącym zainteresowaniem.
- Współpracuj z instytucjami badawczymi i organizacjami branżowymi – dzięki temu zyskasz dostęp do nowych technologii i modeli biznesowych.
- Korzystaj z dotacji i ulg podatkowych – wiele krajowych i unijnych programów wspiera rozwój firm wdrażających zrównoważone rozwiązania.
- Buduj przewagę konkurencyjną dzięki certyfikatom ekologicznym – potwierdzenie proekologicznych działań zwiększy wiarygodność Twojej firmy na rynku.

Zielone sektory nie tylko napędzają innowacje, ale także pomagają firmom zwiększyć odporność na zmiany regulacyjne i rynkowe. Im wcześniej przedsiębiorstwo dostosuje się do tych trendów, tym większe szanse na rozwój i długoterminowy sukces.

Jeżeli w swojej działalności napotykasz podobne wyzwania, nie martw się – w dalszej części poradnika znajdziesz praktyczne rozwiązania i wskazówki, które pomogą Ci skutecznie sobie z nimi poradzić.

4 Zielone regulacje i polityki: Kluczowe przepisy kształtujące biznes przyszłości

W ostatnich latach obserwuje się dynamiczny wzrost liczby dokumentów strategicznych oraz aktów prawnych wpływających na funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw z sektora MŚP.

Kluczową rolę w kształtowaniu procesów legislacyjnych, finansowych oraz raportowania odgrywają Porozumienie Paryskie i Europejski Zielony Ład, które zawierają wiążący cel osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku.

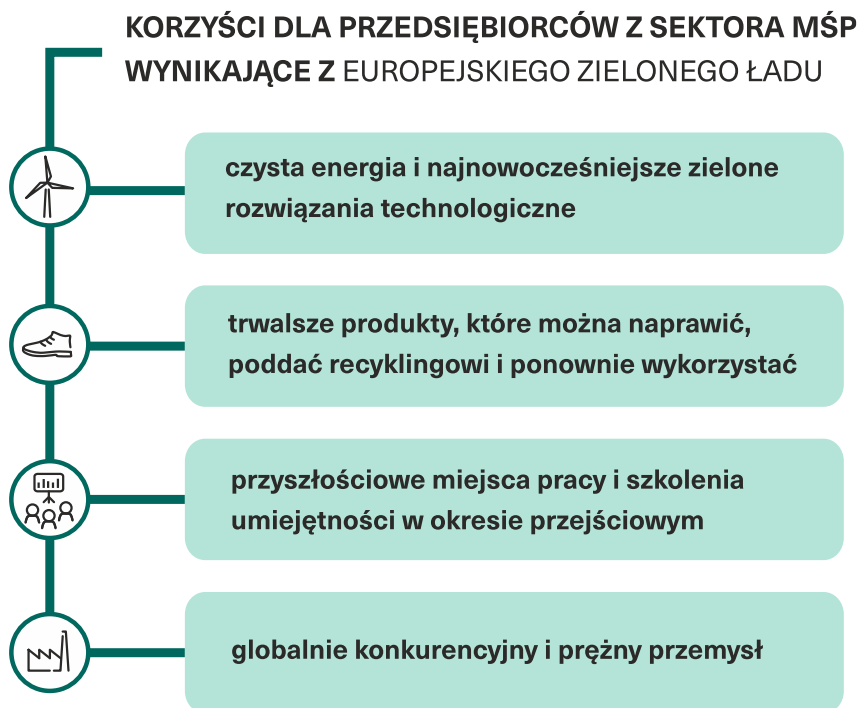
Zielona transformacja opiera się na 8 fundamentach Zielonego Ładu:

Ryc. 1 Fundamenty Europejskiego Zielonego Ładu¹¹

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640> (dostęp: 06.03.2025)

Wdrażanie Zielonej Transformacji niesie za sobą szereg korzyści. Są to m. in.:

Ryc. 2 Korzyści z wdrażania Zielonej Transformacji dla przedsiębiorców z sektora MŚP

Realizacja założeń Zielonej Transformacji w większości przypadków wymaga pozyskania dodatkowego finansowania. Chociaż dostępne są fundusze publiczne wspierające ekologiczne inwestycje, ich ilość jest ograniczona, dlatego przedsiębiorcy muszą coraz częściej sięgać po prywatne źródła finansowania.

Jednym z kluczowych narzędzi wspierających prywatne finansowanie Zielonego Ładu jest taksonomia UE. Stanowi ona wytyczne dla inwestorów i przedsiębiorstw, określając, które działania rzeczywiście przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju. Taksonomia UE pomaga w kierunkowaniu modeli biznesowych w stronę realizacji sześciu celów środowiskowych wskazanych w Rozporządzeniu UE 2020/852¹².

Gdzie szukać dodatkowego finansowania?

- Fundusze unijne i krajowe – dotacje i preferencyjne pożyczki dla firm wdrażających ekologiczne rozwiązania.
- Finansowanie bankowe i inwestorskie – instytucje finansowe coraz częściej preferują kredyty i inwestycje zgodne z zasadami ESG.

¹² <https://przemyslprzyszlosci.gov.pl/uploads/2021/11/Przewodnik.pdf> (dostęp: 06.03.2025)

- Obligacje zielone i zrównoważone – emisja obligacji ekologicznych może być sposobem na finansowanie inwestycji związanych z transformacją energetyczną.
- Partnerstwa publiczno-prywatne – współpraca z instytucjami rządowymi i samorządowymi może pomóc w realizacji projektów z zakresu zielonej gospodarki.

Szczegółowe informacje dotyczące taksonomii UE oraz sposobów raportowania zgodnie z jej zasadami zostały omówione w Podręczniku dla przedsiębiorców – **Raportowanie ESG**¹³, opublikowanym przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie. Warto sięgnąć po to opracowanie, aby lepiej zrozumieć wymagania regulacyjne i skutecznie pozyskiwać finansowanie na zrównoważony rozwój.

Na działalność Twojej firmy wpływają także inne regulacje obowiązujące zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i krajowym. W Tab. 2 znajdziesz kluczowe dokumenty, które mogą mieć znaczenie dla rozwoju i funkcjonowania Twojego biznesu.

Tab. 2 Zestawienie kluczowych dokumentów strategicznych UE oraz krajowych regulacji prawnych wpływających na rozwój i funkcjonowanie przedsiębiorstw z sektora MŚP

Dokument	Wpływ na rozwój i działalność przedsiębiorstw z sektora MŚP
Porozumienie w sprawie zmian klimatu przyjęte w ramach Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), tzw.: Porozumienie Paryskie (2015) ¹⁴	<ul style="list-style-type: none"> • Prawnie wiążący traktat międzynarodowy, stanowiący podstawę dokumentów strategicznych, • Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., • Utrzymanie globalnego ocieplenie poniżej 2°C, • Dodatkowe obowiązki dotyczące raportowania emisji GHG.
Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, tzw.: Agenda 2030 (2015) ¹⁵	<ul style="list-style-type: none"> • Dążenie do minimalizacji negatywnego wpływu działalności przedsiębiorców na środowisko, • Wdrażanie efektywnych technologii oraz korzystanie z odnawialnych źródeł energii,

¹³ <https://life.arrkonin.org.pl/wp-content/uploads/2024/12/Podrecznik.-Raportowanie-ESG.pdf> (dostęp: 06.03.2025)

¹⁴ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:22016A1019\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:22016A1019(01)&from=EN) (dostęp: 06.03.2025)

¹⁵ <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/agenda-2030> (dostęp: 06.03.2025)

Dokument	Wpływ na rozwój i działalność przedsiębiorstw z sektora MŚP
	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie koncepcji gospodarki o obiegu zamkniętym, • Dążenie do zrównoważonej produkcji i konsumpcji, • Minimalizowanie zużycia surowców, • Mobilizacja zasobów oraz wiedzy dla wspólnej realizacji celów zrównoważonego rozwoju.
<p>Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Europejski Zielony Ład (2019)¹⁶</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kluczowy dokument strategiczny Unii Europejskiej, • Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., • Zwiększenie udziału OZE, • Nowe możliwości finansowania zrównoważonych inwestycji, • Dodatkowe wymogi w kwestii raportowania, uwzględnianie taksonomii w sektorze prywatnym.
<p>Pakiet wniosków ustawodawczych w ramach Europejskiego Zielonego Ładu w celu zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 r., w tym: Fit for 55 (2021)¹⁷</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie wykorzystania OZE, • Wykorzystanie zeroemisyjnych paliw w ciepłownictwie i chłodnictwie, • Mobilizacja dodatkowych środków na inwestycje zrównoważone środowiskowo, • Szybkie tempo zmian wymagające wzmożonych inwestycji, • Wytyczne Unii Europejskiej.
<p>Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2464 z dnia 14 grudnia 2022 r. zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 537/2014 oraz dyrektywy 2004/109/WE, 2006/43/WE i 2013/34/UE w odniesieniu do sprawozdawczości</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadza obowiązki raportowania dla dużych spółek i grup kapitałowych od 2024 r. oraz małych i średnich spółek giełdowych od 2026 r., • Rating ESG mierzy narażenie firmy na długoterminowe ryzyka środowiskowe, społeczne i związane z zarządzaniem. Zagrożenia te – obejmujące kwestie takie jak efektywność energetyczna, bezpieczeństwo pracowników

¹⁶ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0016.02/DOC_1&format=PDF (dostęp: 06.03.2025)

¹⁷ <https://www.consilium.europa.eu/pl/policies/fit-for-55/> (dostęp: 06.03.2025)

Dokument	Wpływ na rozwój i działalność przedsiębiorstw z sektora MŚP
przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, tzw.: Dyrektywa CSRD ¹⁸	i różnorodność zarządu – niosą za sobą konsekwencje dla atrakcyjności w oczach inwestorów.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937, tzw.: Dyrektywa CSDD ¹⁹	<ul style="list-style-type: none"> • Wskazuje na potrzebę aktywnego przeciwdziałania łamaniu praw człowieka (np. pracy przymusowej, wyzyskowi) oraz degradacji środowiska w ramach działalności danego przedsiębiorstwa na całym łańcuchu dostaw, • Małe i średnie przedsiębiorstwa nie będą bezpośrednio objęte przepisami dyrektywy, ale wejście w życie CSDD będzie miało również oddziaływanie na sektor MŚP.
Strategia na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040 ²⁰	<ul style="list-style-type: none"> • Redukcję emisji gazów cieplarnianych, • Zwiększenie efektywności energetycznej, • Promowanie odnawialnych źródeł energii, • Transformacja przemysłu i transportu, • Współpraca z dostawcami w celu zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko w całym łańcuchu dostaw.

5 Strategie zarządzania zieloną transformacją

Wdrażanie zielonej transformacji w przedsiębiorstwie to kompleksowy proces, który wymaga zaangażowania na wszystkich szczeblach firmy – począwszy od właścicieli (podjęcie decyzji o wprowadzeniu zmian), poprzez kadrę zarządzającą oraz wszystkich pracowników. Niezbędne jest zastosowanie podejścia zintegrowanego, pozwalającego na maksymalizację korzyści środowiskowych, ekonomicznych i społecznych.

Jeśli potrzebujesz mapy drogowej (Road Map), aby rozpocząć zieloną transformację przedstawiamy najważniejsze etapy i zadania:

¹⁸ <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj?locale=pl> (dostęp: 06.03.2025)

¹⁹ eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32024L1760 (dostęp: 06.03.2025)

²⁰ https://artransformacja.org.pl/wp-content/uploads/2021/03/1_SNK_11_03_2021.pdf (dostęp: 06.03.2025)

Wszystko zaczyna się od decyzji, która oparta jest na zrozumieniu istotności większego uwzględniania ochrony środowiska w firmie – to oznacza, że osoby decyzyjne w firmie rozumieją aktualne wyzwania związane z ochroną środowiska i klimatu.

ETAP 1: Diagnoza stanu obecnego

Krok 1: Niezbędne jest przeprowadzenie audytu, nazywanego także przeglądem środowiskowym. Trzeba zrozumieć, jak przebiegają wszystkie procesy w firmie, jakie zasoby są zużywane, z jakimi oddziaływaniami się wiążą, czy odpady są odpadami, czy mogą zostać wykorzystane w innych procesach? Trzeba przeanalizować wszelkie marnotrawstwa w firmie, w szczególności źle zaprojektowane lub wadliwie działające procesy technologiczne, logistykę dostaw (w tym „puste” przebiegi służbowych samochodów), organizację prac, a także kapiące krany, zbyt mocne albo źle umiejscowione oświetlenie, i wiele innych aspektów, specyficznych w różnych branżach.

Krok 2: Ocena zgodności z regulacjami prawnymi – należy sprawdzić czy prawidłowo stosowane są przepisy prawa ochrony środowiska, ale także czy firmę obowiązują lub niebawem zaczną obowiązywać przepisy związane z ESG, taksonomią, wdrażaniem dyrektywy CSRD.

Krok 3: Aby lepiej zrozumieć oddziaływanie oferowanych produktów czy usług warto także przeprowadzić analizę śladu węglowego – która pozwoli na ocenę zużycia zasobów, emisji CO₂ oraz efektywności energetycznej.

ETAP 2: Planowanie, projektowanie i przygotowanie do wdrożenia

Konieczne jest zaplanowanie niezbędnych zmian. Z pewnością, z powodów finansowych lub logistycznych, nie ma możliwości wprowadzenia wszystkich zmian od razu. Konieczne jest przygotowanie harmonogramu oraz odpowiednia priorytetyzacja działań. Bazując na informacjach z etapu 1 można m. in.:

- Przeprowadzić optymalizację procesów produkcyjnych i operacyjnych pod kątem minimalizacji opadów i emisji,
- Wprowadzić innowacyjne technologie energooszczędne i zasobooszczędne, a także zmieniać konwencjonalne źródła energii na OZE,
- Przekształcać modele biznesowe w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- Budować zrównoważone łańcuchy dostaw – to znaczy współpracować z dostawcami i podwykonawcami o podobnych wartościach, którzy również wdrażają zieloną transformację.

ETAP 3: Zapewnienie finansowania zielonej transformacji

- Analiza dostępnych zewnętrznych źródeł finansowania (z funduszy unijnych, krajowych – dedykowanym wspieraniu zielonej transformacji),
- Opracowanie modeli finansowych, które uwzględniają długoterminowe oszczędności wynikające z wdrożenia proekologicznych rozwiązań,
- Nawiązywanie współpracy, która pozwoli na minimalizację kosztów inwestycji (np. współdzielenie maszyn, wspólne planowanie logistyki i transportu, wspólne zamówienia usług i towarów).

ETAP 4: Wdrażanie

- Realizacja planów, przeprowadzenie niezbędnych prac,
- Szkolenie pracowników i zwiększanie ich zaangażowania.

ETAP 5: Monitorowanie i optymalizacja (ciągłe doskonalenie)

- Regularne raportowanie efektów zielonej transformacji w odniesieniu do ustalonych celów i wskaźników,
- Mierzenie postępów w zakresie redukcji emisji CO₂, efektywności energetycznej oraz optymalizacji kosztów operacyjnych,
- Dostosowywanie strategii do nowych wyzwań rynkowych, technologicznych i regulacyjnych poprzez cykliczną ocenę skuteczności działań.

6 Wsparcie doradcze

Zielona transformacja prowadzonej działalności gospodarczej, pomimo dużej wiedzy i zaangażowania przedsiębiorców, może wydawać się trudna. Warto korzystać z doradztwa i pomocy wykwalifikowanych specjalistów.

W Wielkopolsce Wschodniej istnieje szereg podmiotów, które udzielą porad, informacji, a także pomogą we wdrażaniu zielonej transformacji. Poniżej zaprezentowano kluczowe instytucje działające w regionie, subregionie i szerzej w województwie wielkopolskim, z podziałem na IOB oraz uczelnie wyższe. Ważną rolę we wsparciu MŚP pełnią także samorządy: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz gminy i powiaty.

Instytucje otoczenia biznesu (IOB)

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie²¹

Jedna z ważniejszych instytucji wspierających rozwój gospodarczy na terenie subregionu konińskiego oraz województwa wielkopolskiego. Realizuje szereg

---

²¹ <https://arrkonin.org.pl/> (dostęp: 06.03.2025)

projektów związanych z rozwojem przedsiębiorczości i innowacyjności, wspiera MŚP poprzez realizację usług informacyjnych, doradczych, szkoleniowych, a także w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania i pośrednictwa w zakresie udzielania pożyczek i doręczeń. Pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej dla Priorytetu 10 Sprawiedliwa Transformacja Wielkopolski Wschodniej programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, w szczególności w zakresie wdrażania procesu sprawiedliwej transformacji w Wielkopolsce Wschodniej.

Dodatkowo, Agencja prowadzi Proaktywny Punkt Konsultacyjny projektu Life After Coal PL, który oferuje doradztwo dla przedsiębiorców dotyczące neutralności klimatycznej i dostępnych źródeł finansowania transformacji.

Przedsiębiorcy planujący zieloną transformację uzyskają w ARR wsparcie w zakresie:

- zachodzącego procesu transformacji gospodarczej w regionie, który w konsekwencji powinien prowadzić do zmian polegających na odejściu od gospodarki opartej na węglu i osiągnięcia neutralności klimatycznej;
- dostępnych zewnętrznych źródłach finansowania z funduszy UE projektów w obszarze poprawy efektywności energetycznej i realizacji celów Strategii na rzecz Neutralności Klimatycznej Wielkopolska Wschodnia 2040;
- możliwości skorzystania z usług firm doradczych, które udzielają wsparcia dla przedsiębiorców realizujących inwestycje w regionie Wielkopolski Wschodniej.

Więcej informacji:

Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie

<https://arrkonin.org.pl/>

ul. Zakładowa 4

62-510 Konin

tel. 63/ 245-30-95

kontakt (Life After Coal PL): life@arrkonin.org.pl

Turecka Izba Gospodarcza TIG Turek²² - organizacja założona z inicjatywy lokalnych przedsiębiorców dostrzegających potrzebę współdziałania na rzecz rozwoju gospodarczego miasta i powiatu, której misją jest wspieranie rozwoju oraz podniesienie konkurencyjności mikro i małych działalności oraz średnich przedsiębiorstw z regionu. Posiada pracowników etatowych, a także współpracuje

---

²² <https://tig.turek.pl/> (dostęp: 06.03.2025)

z ekspertami zewnętrznymi posiadającymi kompetencje niezbędne do świadczenia usług na rzecz sektora MŚP. Izba jest także ośrodkiem innowacji.

Więcej informacji:

Turecka Izba Gospodarcza

<https://tig.turek.pl/>

ul. Stefana Żeromskiego 37

62-700 Turek

tel: 63 289 18 89

e-mail: biuro@tig.turek.pl

Izba Gospodarcza Wielkopolski Wschodniej IGWW – Izba Gospodarcza Wielkopolski Wschodniej²³ - działania izby są ukierunkowane na wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Wielkopolsce Wschodniej poprzez działalność informacyjną, szkoleniową oraz doradczą, a także współpracę z organami samorządu terytorialnego i gospodarczego. IGWW jest partnerem w projekcie Life After Coal PL odpowiedzialnym za opracowanie i wdrożenie 15 efektywnych modeli biznesowych dla 15 przedsiębiorstw, które w związku z restrukturyzacją ZE PAK będą podlegać wyzwaniom transformacyjnym, spełniających założenia transformacji energetycznej i neutralności klimatycznej.

Więcej informacji:

Izba Gospodarcza Wielkopolski Wschodniej

<https://igww.pl/>

ul. Zakładowa 11

62-510 Konin

Punkt Informacyjny na temat spółdzielni energetycznych

Przedsiębiorcy mogą także skorzystać z doradztwa w zakresie tworzenia spółdzielni energetycznych, czyli lokalnych inicjatyw umożliwiających wspólną produkcję i użytkowanie energii odnawialnej. Punkt działa w ramach projektu Life After Coal PL.

Placówka świadczy doradztwo w zakresie tworzenia i funkcjonowania społeczności energetycznych, w tym m. in.: jak założyć społeczność energetyczną (wymogi organizacyjne i prawne), jakie to przynosi korzyści, jakie technologie i rozwiązania są najbardziej efektywne, a także w zakresie dofinansowania i dotacji na założenie spółdzielni energetycznej.

---

²³ <https://igww.pl/> (dostęp: 06.03.2025)

Więcej informacji:

- **PUNKT INFORMACYJNY O SPÓŁDZIELNIACH ENERGETYCZNYCH - Life After Coal**²⁴

Uczelnie wyższe

Jeśli konieczne jest fachowe wsparcie w zakresie zielonej transformacji, np. istnieje potrzeba wykonania przeglądu ekologicznego przedsiębiorstwa, optymalizacji zużywanych zasobów czy audytu energetycznego, a także współpracy w zakresie innowacji w MŚP warto skorzystać ze wsparcia i wiedzy uczelniami wyższymi działającymi w regionie. Każda z uczelni prowadzi dział koordynujący współpracę z otoczeniem gospodarczym.

Akademia Nauk Stosowanych w Koninie:

Akademia Nauk Stosowanych w Koninie²⁵ jest publiczną uczelnią zajmującą się przede wszystkim kształceniem na studiach pierwszego i drugiego stopnia, a także studiach podyplomowych i kursach specjalistycznych. Aktywnie współpracuje z przedsiębiorstwami z regionu²⁶.

Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu:

WSPÓŁPRACA Z GOSPODARKĄ | Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu²⁷

Centrum Innowacji i Transferu Technologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu²⁸ - wspiera współpracę nauki z gospodarką, zarówno poprzez wspieranie inicjatyw polegających na współpracy nauki i biznesu, tzw. S2B - Science2Business, jak również poprzez koordynację transferu rozwiązań opracowywanych na Uczelni i komercjalizację bezpośrednią wyników badań i prac rozwojowych do praktyki.

Politechnika Poznańska

Współpraca | Politechnika Poznańska²⁹

Politechnika Poznańska oferuje realizację usług badawczych na zlecenie gospodarki, transfer technologii, a także współpracę badawczo-rozwojową.

²⁴ <https://aftercoal.pl/punkt-informacyjny-o-spoldzieniach-energetycznych/> (dostęp: 06.03.2025)

²⁵ <https://www.ans.konin.pl/> (dostęp: 06.03.2025)

²⁶ Przedsiębiorstwa prywatne

²⁷ <https://puls.edu.pl/badania/wspolpraca-z-gospodarka> (dostęp: 06.03.2025)

²⁸ Aktualność podawanych informacji według stanu na początek marca 2025. Jeśli zmieniły się szczegółowe dane kontaktowe, wystarczy wkleić nazwy instytucji w wyszukiwarkę internetową i sprawdzić aktualne dane

²⁹ <https://put.poznan.pl/wspolpraca> (dostęp: 06.03.2025)

W zakresie zielonej transformacji warto skorzystać z możliwości współpracy z Wydziałem Inżynierii Środowiska i Energetyki.

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu (UAM)

Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii UAM | Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu³⁰

Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii na UAM działa na rzecz rozwoju innowacyjności i przedsiębiorczości w środowisku akademickim. Centrum wspiera naukowców, studentów i doktorantów w komercjalizacji wyników badań oraz współpracy z biznesem i instytucjami samorządowymi. Organizuje spotkania, doradztwo i promocję oferty badawczej UAM. Realizuje projekty związane z transferem wiedzy, wspieraniem przedsiębiorczości i budową sieci współpracy między nauką a gospodarką.

Urząd marszałkowski oraz powiatowi doradcy klimatyczny

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego³¹ – bardzo ważną rolę w zakresie wdrażania zielonej transformacji oraz rozwoju gospodarczego województwa wielkopolskiego pełni samorząd województwa. W przypadku projektów o oddziaływaniu wojewódzkim warto także skonsultować je z pracownikami urzędu, w szczególności **Departamentu Gospodarki oraz Departamentu Korzystania i Informacji o Środowisku**.

Więcej informacji:

Departament Gospodarki

al. Niepodległości 34

61-714 Poznań

sekretariat – piętro V, część A, pokój 547

tel.: 61 626 62 40

fax: 61 626 62 41

e-mail: drg.sekretariat@umww.pl

Departament Korzystania i Informacji o Środowisku

al. Niepodległości 34

61-714 Poznań

sekretariat - piętro X, część B, pokój 1059

tel.: 61 626 64 00

e-mail: dsi.sekretariat@umww.pl

---

³⁰ <https://amu.edu.pl/wspolpraca/relacje-z-otoczeniem/uczelniane-centrum-innowacji-i-transferu-technologie-uam> (dostęp: 06.03.2025)

³¹ <https://www.umww.pl/> (dostęp: 06.03.2025)

Doradcy Klimatyczni

W ramach projektu Life After Coal PL utworzona została sieć Doradców Klimatycznych. Gminni doradcy skupieni są w szczególności na wspieraniu osób indywidualnych, natomiast **Powiatowi Doradcy Klimatyczni** – to wykwalifikowani specjaliści, których celem jest bezpośrednie wsparcie i doradztwo w zakresie transformacji energetycznej przedsiębiorstwa oraz w pozyskiwaniu środków na realizację inwestycji z zakresu poprawy efektywności energetycznej i redukcji emisji CO₂.

Wsparcia dla przedsiębiorców w zakresie zielonej transformacji udzielają Powiatowi Doradcy Klimatyczni zatrudnieni w powiatach: konińskim, słupeckim i tureckim.

Tutaj znajdziesz kontakt do Doradców Klimatycznych:

[Doradcy klimatyczni - Life After Coal³²](#)

Powiat Koniński

Starostwo Powiatowe, Aleje 1 Maja 9, 62-510 Konin
Borys Brzuśkiewicz
e-mail: doradca.klimatyczny@powiat.konin.pl
tel.: 63-24-03-290

Powiat Słupecki

Starostwo Powiatowe w Słupcy, Poznańska 20, 62-400 Słupca
Łukasz Lenarczyk
e-mail: doradcaklimatyczny@powiat-slupca.pl
tel.: 63-275-86-05

Powiat Turecki

Starostwo Powiatowe w Turku, ul. Kaliska 59, 62-700 Turek
Michał Jarek
e-mail: michal.jarek@turek.starostwo.gov.pl ; sekretariat@turek.starostwo.gov.pl
tel.: 63-2223-225

7 Kompetencje przyszłości: Kluczowe umiejętności dla MŚP w zielonej transformacji Wielkopolski Wschodniej

Kluczowym czynnikiem sukcesu w transformacji jest kapitał ludzki – wykształceni i odpowiednio przygotowani pracownicy. W niniejszym rozdziale przedstawiono

---

³² <https://lifeaftercoal.pl/doradcy-klimatyczni/> (dostęp: 06.03.2025)

umiejętności i kompetencje, które będą kluczowe dla pracowników MŚP, aby sprostać wyzwaniom zielonej transformacji.

7.1 Kompetencje techniczne

Znajomość zrównoważonych technologii

Wdrażanie innowacyjnych i przyjaznych środowisku technologii wymaga gruntownej wiedzy na temat odnawialnych źródeł energii, takich jak fotowoltaika, energia wiatrowa czy biomasa. Przedsiębiorcy powinni także rozumieć zasady efektywności energetycznej oraz sposoby redukcji emisji CO₂. Coraz większą rolę odgrywają również technologie recyklingu i rozwiązania w ramach gospodarki obiegu zamkniętego, które pozwalają na optymalne wykorzystanie surowców i minimalizację odpadów.

Nieodzownym elementem zielonej transformacji jest wdrażanie systemów monitoringu środowiskowego oraz skuteczne zarządzanie zasobami. Pozwala to na optymalizację procesów produkcyjnych i operacyjnych, co przekłada się nie tylko na mniejsze obciążenie ekosystemu, ale także na realne oszczędności dla przedsiębiorstwa.

Umiejętności cyfrowe

Ekologiczna transformacja biznesu nieodłącznie wiąże się z cyfryzacją. Dlatego pracownicy i właściciele MŚP powinni rozwijać kompetencje w zakresie obsługi narzędzi cyfrowych wspierających analizę środowiskową oraz zarządzanie energią. Coraz większe znaczenie mają inteligentne sieci (smart grids), które umożliwiają efektywne gospodarowanie zasobami energetycznymi.

Kluczowe stają się również umiejętności analizy danych i modelowania ekologicznego. Ich wykorzystanie pozwala podejmować świadome decyzje biznesowe, uwzględniające zarówno aspekty środowiskowe, jak i ekonomiczne. W praktyce oznacza to lepsze planowanie inwestycji, minimalizację kosztów operacyjnych oraz dostosowanie działalności do rosnących wymagań regulacyjnych i rynkowych.

Inwestowanie w rozwój kompetencji technologicznych i cyfrowych to nie tylko krok w stronę ekologii, ale również sposób na zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstwa w dobie zielonej transformacji.

7.2 Kompetencje regulacyjne i zielone finansowanie

Znajomość przepisów i standardów ESG

Dynamiczne zmiany legislacyjne w obszarze polityki klimatycznej sprawiają, że przedsiębiorstwa muszą dostosować swoją działalność do nowych norm

i regulacji. Kluczowe znaczenie ma znajomość standardów raportowania ESG oraz przepisów środowiskowych obowiązujących zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym.

Zrozumienie tych regulacji pozwala nie tylko na uniknięcie potencjalnych sankcji, ale także na skuteczne zarządzanie ryzykiem klimatycznym. Wdrażanie odpowiednich procedur umożliwi minimalizację negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko oraz lepsze przygotowanie firmy na przyszłe wymogi prawne i oczekiwania interesariuszy.

Zarządzanie zasobami i strategiami zrównoważonego rozwoju

Przedsiębiorcy powinni rozwijać kompetencje w zakresie planowania długoterminowych strategii zielonej transformacji, które obejmują:

- optymalizację łańcucha dostaw z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju,
- wdrażanie modeli biznesowych zgodnych z celami klimatycznymi.

Tylko strategiczne podejście do zarządzania zasobami i ekologicznymi rozwiązaniami pozwoli firmom skutecznie dostosować się do dynamicznych zmian rynkowych i regulacyjnych. Wdrażanie innowacyjnych modeli biznesowych, które łączą rentowność z dbałością o środowisko, to sposób na zwiększenie konkurencyjności oraz długofalowej stabilności przedsiębiorstwa.

Zielone finanse i inwestycje

Z punktu widzenia rozwoju firm w kierunku zielonej transformacji, istotne jest umiejętne pozyskiwanie i zarządzanie zielonymi finansami oraz inwestycjami związanymi z ochroną środowiska. Przedsiębiorstwa powinny rozwijać zdolność do identyfikowania źródeł finansowania, takich jak fundusze unijne, zielone obligacje oraz kredyty proekologiczne. Efektywne zarządzanie tymi środkami pozwala na budowanie konkurencyjnych i zrównoważonych modeli biznesowych, które nie tylko spełniają wymogi regulacyjne, ale także zwiększają odporność firm na zmieniające się warunki rynkowe i środowiskowe. Skuteczna zielona transformacja wymaga umiejętnego zarządzania finansami i inwestycjami ekologicznymi. Przedsiębiorstwa powinny rozwijać zdolność do pozyskiwania środków finansowych wspierających działania prośrodowiskowe, takich jak:

- Fundusze unijne wspierające transformację energetyczną i ekoinnowacje,
- Zielone obligacje jako sposób na pozyskanie kapitału na zrównoważony rozwój,
- Kredyty proekologiczne oferowane przez banki dla firm inwestujących w ekologiczne rozwiązania.

Efektywne zarządzanie tymi środkami pozwala na budowanie nowoczesnych, odpornych na zmiany rynkowe modeli biznesowych, które nie tylko spełniają wymogi prawne, ale także podnoszą wartość firmy w oczach inwestorów i klientów.

Wykorzystanie zielonych finansów to szansa na rozwój i zwiększenie konkurencyjności w nowej, bardziej zrównoważonej gospodarce.

7.3 Kompetencje związane z rozwojem zielonych sektorów

Zielona transformacja napędza rozwój nowych sektorów gospodarki, opartych na ekologicznych technologiach i zrównoważonym zarządzaniu zasobami. Dla firm z sektora MŚP oznacza to zarówno wyzwania, jak i ogromne szanse na rozwój i wzmocnienie pozycji na rynku.

Aby skutecznie dostosować się do zmian, pracownicy MŚP powinni rozwijać kluczowe kompetencje, takie jak:

- Zarządzanie energią odnawialną – umiejętność integracji źródeł odnawialnych, takich jak fotowoltaika czy energia wiatrowa, z istniejącą infrastrukturą energetyczną firmy.
- Projektowanie i wdrażanie innowacji w gospodarce obiegu zamkniętego – skuteczne zarządzanie odpadami, recykling surowców oraz optymalizacja procesów produkcyjnych w duchu zero waste.
- Znajomość ekologicznych materiałów budowlanych – wykorzystanie nowoczesnych technologii w zakresie energooszczędnego budownictwa oraz wprowadzanie alternatywnych, niskoemisyjnych materiałów w sektorze konstrukcyjnym.
- Rozwój inteligentnych miast (smart cities) – znajomość systemów zarządzania odpadami, transportem niskoemisyjnym oraz wykorzystania technologii cyfrowych do optymalizacji zużycia energii i zasobów.

Przedsiębiorstwa, które aktywnie inwestują w rozwój tych kompetencji, nie tylko spełniają nowe wymogi rynkowe i regulacyjne, ale także zyskują przewagę konkurencyjną w sektorze zrównoważonego biznesu. Adaptacja do zielonej transformacji to krok w stronę przyszłości, który pozwala na długofalowy rozwój i stabilność działalności.

8 Greenwashing – jak unikać pułapek ekościemy i budować autentyczny wizerunek firmy

Greenwashing to strategia marketingowa, w której przedsiębiorstwo lub jego produkty przedstawiane są jako bardziej ekologiczne, niż są w rzeczywistości. Wzrost świadomości konsumentów oraz coraz bardziej restrykcyjne regulacje sprawiają, że unikanie tej praktyki staje się kluczowe dla wielu przedsiębiorstw.

Jak skutecznie budować wiarygodny wizerunek firmy, jednocześnie unikając pułapek greenwashingu?

Transparentność i uczciwa komunikacja

Aby zdobyć zaufanie klientów, firmy powinny dostarczać konkretne i mierzalne informacje o podejmowanych działaniach proekologicznych. Zamiast stosować ogólnikowe hasła, takie jak „przyjazny dla środowiska”, lepiej prezentować konkretne dane, np. „redukcja emisji CO₂ o 20% w ciągu ostatnich dwóch lat”. Kluczowe jest także unikanie wprowadzających w błąd oznaczeń oraz dokładne informowanie o rzeczywistych korzyściach wynikających z wdrażanych rozwiązań. Firmy, które jasno i uczciwie komunikują swoje działania proekologiczne, budują lojalność klientów, zwiększają swoją konkurencyjność i wyróżniają się na tle rynku. Warto pamiętać, że transparentność w działaniach to nie tylko wymóg etyczny, ale także istotny element strategii biznesowej, który przekłada się na długoterminowy sukces.

Realne działania, nie tylko deklaracje

Aby działania proekologiczne przynosiły korzyści i budowały wiarygodność firmy, muszą być czymś więcej niż tylko deklaracjami marketingowymi. Klienci i partnerzy biznesowi oczekują realnych inicjatyw, które mają rzeczywisty wpływ na środowisko. Deklaracje o proekologicznych inicjatywach muszą iść w parze z rzeczywistymi działaniami. Optymalizacja procesów produkcyjnych, ograniczenie odpadów, wybór surowców z certyfikowanych źródeł – to przykłady działań, które budują wiarygodność firmy. Nawet drobne zmiany, takie jak zmniejszenie ilości plastiku w opakowaniach czy ograniczenie marnowania zasobów, mogą przynieść wymierne korzyści i stanowić pierwszy krok w kierunku kompleksowej strategii zrównoważonego rozwoju.

Edukacja pracowników i klientów

Ekologiczne zmiany w firmie powinny być wdrażane zarówno na poziomie procesów, jak i kultury organizacyjnej. Świadomość ekologiczna powinna być budowana zarówno wewnątrz organizacji, jak i wśród klientów. Szkolenia dla pracowników pomagają wdrażać spójne standardy i angażować ich w działania firmy. Klientom warto natomiast dostarczać rzetelnych informacji o produktach i ich wpływie na środowisko. Przejrzysta komunikacja i edukacja budują zaufanie do marki i pomagają klientom podejmować świadome decyzje zakupowe.

Zrównoważony rozwój jako inwestycja

Unikanie greenwashingu nie oznacza, że proekologiczne działania są nieopłacalne. Wręcz przeciwnie – odpowiednio wdrożone strategie mogą przyczynić się do optymalizacji kosztów, zwiększenia lojalności klientów oraz poprawy reputacji firmy. Dla MŚP zrównoważony rozwój to nie tylko obowiązek, ale przede wszystkim

szansa na rozwój. Kluczem do sukcesu jest traktowanie ekologicznych działań jako inwestycji w przyszłość, a nie jedynie jako spełnianie wymogów rynkowych.

Certyfikaty ekologiczne – jak potwierdzić zaangażowanie w zrównoważony rozwój?

Aby uniknąć oskarżeń o greenwashing, firmy powinny nie tylko wdrażać realne działania proekologiczne, ale także potwierdzać je uznanymi certyfikatami. Uzyskanie certyfikatu to sposób na zwiększenie wiarygodności, wyróżnienie się na rynku oraz spełnienie rosnących wymagań regulacyjnych i oczekiwań klientów.

Do najpopularniejszych certyfikatów uznawanych na szczeblu unijnych i krajowym należą:

**ISO 14001
(Zarządzanie Środowiskowe)**

Międzynarodowy standard systemu zarządzania środowiskowego, który pomaga przedsiębiorstwom identyfikować i zarządzać ryzykiem środowiskowym. Certyfikacja ISO 14001 może pomóc w minimalizowaniu wpływu działalności na środowisko.

**ISO 50001
(Zarządzanie Energią)**

Certyfikat potwierdzający, że przedsiębiorstwo skutecznie zarządza zużyciem energii, co pomaga redukować koszty operacyjne oraz emisję gazów cieplarnianych

**EMAS
(System Ekozarządzania i Audytu)**

Europejski system certyfikacji, który wspiera przedsiębiorstwa w poprawie ich efektywności środowiskowej poprzez wdrażanie najlepszych praktyk w zarządzaniu środowiskowym oraz transparentne raportowanie wyników.

Ecolabel UE (w Polsce nazywany również Stokrotką lub Margerytką)

Certyfikat przyznawany produktom i usługom, które spełniają wysokie standardy środowiskowe w całym cyklu życia, od produkcji do utylizacji. Ecolabel wspiera zrównoważoną konsumpcję i produkcję.

BREEAM i LEED (Certyfikacja Zrównoważonego Budownictwa)

Certyfikaty te są stosowane w budownictwie i oceniają wpływ budynków na środowisko, efektywność energetyczną oraz zrównoważone zarządzanie zasobami.

Certyfikaty związane z gospodarką obiegu zamkniętego (Circular Economy)

Programy certyfikacji, takie jak Cradle to Cradle, oceniają produkty pod kątem możliwości recyklingu, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz odpowiedzialnego zarządzania surowcami.

**Certyfikacja FSC
(Forest Stewardship Council)**

Dotyczy firm zajmujących się przetwórstwem produktów leśnych. Certyfikat ten promuje odpowiedzialne zarządzanie zasobami leśnymi.

Fair Trade

Certyfikat dla firm działających w sektorach związanych z rolnictwem, który potwierdza, że firma wspiera zrównoważoną produkcję i handel oraz dba o dobre warunki pracy.

Ryc. 3 Najpopularniejsze certyfikaty unijne i krajowe

9 Patent na sukces: jak chronić swoje innowacje i zabezpieczyć przewagę rynkową?

Patent na wynalazek to prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na obszarze danego państwa.

Co to oznacza w praktyce?

Dzięki opatentowaniu swojego wynalazku można ochronić się przed kradzieżą technologii, jednocześnie czerpiąc korzyści finansowe z jego posiadania, gdyż uzyskany patent staje się częścią majątku przedsiębiorstwa. Bezpośrednie korzyści o charakterze finansowym można uzyskać poprzez:

- produkcję i sprzedaż wynalazku,
- udzielanie płatnych licencji na korzystanie z wynalazku (uzyskanie źródła cyklicznych, stałych przychodów),
- zbycie prawa do patentu.

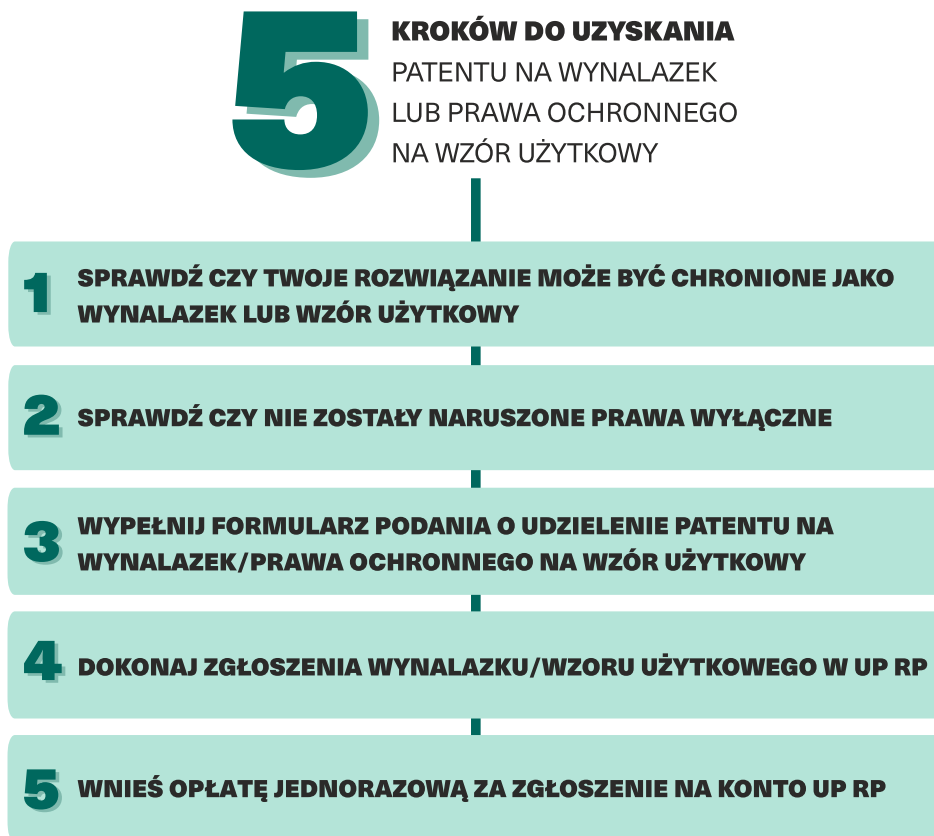
Jednocześnie od 2019 roku przedsiębiorcy mogą skorzystać z preferencyjnego opodatkowania (5%) podczas rozliczania dochodów z patentów i wzorów użytkowych.

Wyróżnić można również dodatkowe korzyści dla przedsiębiorstwa. Według danych opublikowanych przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej, MŚP posiadające prawa własności intelektualnej, mają o 23,8% wyższe przychody w przeliczeniu na pracownika niż te, które ich nie posiadają, a ich pracownicy otrzymują wyższe wynagrodzenie³³. Jednocześnie MŚP posiadające portfolio patentowe stają się atrakcyjniejsze dla inwestorów. Posiadanie patentu zwiększa również wycenę całego przedsiębiorstwa, gdyż stanowi jego własność materialną. Aktywność patentowa jest także dowodem na innowacyjność i stały rozwój przedsiębiorstwa, co zwiększa jego atrakcyjność u potencjalnych klientów.

---

³³ <https://www.euipo.europa.eu/en/publications/firm-level-analysis-report-january-2025>
(dostęp: 15.10.2024)

Jak uzyskać patent na wynalazek lub prawo ochronne na wzór użytkowy?

Ryc. 4 Kroki, które należy podjąć w celu uzyskania patentu na wynalazek lub prawa ochronne na wzór użytkowy

1. Sprawdź czy Twoje rozwiązanie może być chronione jako wynalazek lub wzór użytkowy.

Wynalazek – przedmiot ochrony, na który może być udzielony patent; za wynalazek uznaje się dowolne rozwiązanie o charakterze technicznym; szczególnym rodzajem wynalazku jest wynalazek biotechnologiczny oraz wynalazek tajny³⁴.

Patenty są udzielane na **cztery kategorie wynalazków**:

- wytwory materialne bezpostaciowe np. farby, środki chwastobójcze, związki chemiczne,
- wytwory materialne ukształtowane przestrzennie np. narzędzia, maszyny, urządzenia,

³⁴ UP RP

- sposoby postępowania, w tym sposoby wytwarzania produktów materialnych oraz procesy prowadzone na produktach materialnych,
- zastosowania np. nowe użycia już istniejących produktów dla uzyskania szczególnego, dotąd nieznanego efektu.

Warto pamiętać, że patent jest udzielany na wynalazki, które są:

- nowe (nie tylko w granicach kraju, ale całego świata),
- posiadają poziom wynalazczy (są nieoczywiste dla znawcy w danej dziedzinie techniki),
- nadają się do przemysłowego stosowania (w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, w tym w rolnictwie).

Pamiętaj, że jeśli rozwiązanie zostało udostępnione do wiadomości publicznej (np. poprzez wprowadzenie do obrotu produktów opartych na wynalazku czy zaprezentowanie go na wystawie/targach), nie będzie można go opatentować, gdyż zostało pozbawione przesłanki nowości.

Wzór użytkowy – rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu lub budowy przedmiotu o trwałej postaci albo przedmiotu składającego się ze związanych ze sobą funkcjonalnie części o trwałej postaci³⁵.

Na wzór użytkowy udzielane jest prawo ochronne. By je uzyskać, wzór użytkowy musi być rozwiązaniem nowym, użytecznym i o technicznym charakterze.

Wzór użytkowy bywa czasem nazywany „małym wynalazkiem”, jednak wyróżnić można dwie zasadnicze różnice. W odróżnieniu od wynalazku, może on wynikać ze współczesnych osiągnięć techniki (nie jest wymagany poziom wynalazczy). Wzorem użytkowym może być np. konstrukcja mocowania paneli fotowoltaicznych o specyficznym, dotąd niestosowanym kształcie. Istotnym warunkiem jest również jego trwała postać. W przeciwieństwie do wynalazku prawo ochronne na wzór użytkowy nie może zostać udzielone na rozwiązania niezdeterminowane co do ukształtowania przestrzennego np. nie może być to sposób postępowania czy wytwór bezpostaciowy.

2. Sprawdź, czy nie zostały naruszone prawa wyłączne – zapoznaj się z tzw. stanem techniki, czyli sprawdź, czy twój wynalazek/wzór użytkowy faktycznie jest nowym rozwiązaniem. Przez obecny stan techniki rozumie się wszystko, co przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania patentu, zostało udostępnione do wiadomości powszechnej:

- w formie pisemnego lub ustnego opisu;
- przez stosowanie;
- przez wystawienie;

---

³⁵ UP RP

- przez ujawnienie w inny sposób.

Pomocny w tym przypadku może być przegląd istniejących patentów/praw ochronnych. Informacje o sposobach ich wyszukiwania umieszczono w dalszej części tego rozdziału.

3. Wypełnij formularz podania o udzielenie patentu na wynalazek/prawa ochronnego na wzór użytkowy

Formularz podania znajdziesz tutaj: [Formularze](#)³⁶.

Dokonaj zgłoszenia wynalazku/wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej (UP RP).

Ryc. 5 Sposoby zgłaszania patentu do UP RP

Zgłoszenia dokonuje się poprzez wniesienie do UP RP dokumentacji zgłoszeniowej zawierającej:

- podanie oraz wniosek o udzielenie patentu lub prawa ochronnego,
- opis wynalazku/wzoru użytkowego ujawniający jego istotę,
- zastrzeżenie lub zastrzeżenia patentowe/ochronne,
- skrót opisu,
- rysunki (dla wynalazku, jeżeli są one niezbędne do jego zrozumienia; obowiązkowe w przypadku wzoru użytkowego).

Szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, określa [Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 września 2001 r. w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych \(Dz. U. Nr 102, poz. 1119 z późn. zm.\)](#)³⁷.

4. Wnieś opłatę jednorazową za zgłoszenie na konto UP RP

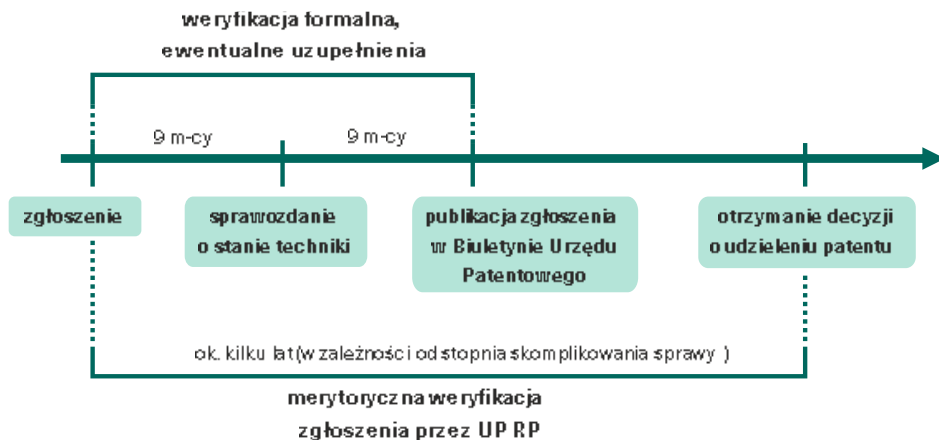
Dokładne informacje o opłatach znajdziesz tutaj: [Tabele opłat](#)³⁸.

³⁶ <https://uprp.gov.pl/pl/przedmioty-ochrony/wynalazki-i-wzory-uzytkowe/wynalazki-i-wzory-uzytkowe-procedura-krajowa/pobierz-formularz> (dostęp: 06.03.2025)

³⁷ <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20011021119> (dostęp: 06.03.2025)

³⁸ <https://uprp.gov.pl/pl/przedmioty-ochrony/wynalazki-i-wzory-uzytkowe/wynalazki-i-wzory-uzytkowe-procedura-krajowa/oplaty-zgloszeniowe> (dostęp: 06.03.2025)

Co dalej?

Ryc. 6 Linia czasu przedstawiająca proces pozyskiwania patentu

Po uiszczeniu opłaty za pierwsze trzy lata ochrony, UP RP wpisze patent do rejestru wynalazków.

Pamiętaj, że po upływie tego okresu, ochronę trzeba opłacać rokrocznie, w przeciwnym przypadku prawo wygaśnie.

Jeśli Twoje przedsiębiorstwo planuje rozszerzyć działalność poza granice kraju, to warto ubiegać się również o patent europejski/światowy.

Więcej o procedurze zgłoszeniowej w systemie krajowym, europejskim i międzynarodowym dowiesz się z [Poradnika wynalazcy](#)³⁹.

Wsparcie przy patentowaniu

Małe i średnie przedsiębiorstwa mogą skorzystać z dedykowanego im funduszu **SME Fund**⁴⁰. Fundusz oferuje 4 różne bony umożliwiające ubieganie się o zwrot kosztów działań związanych z własnością intelektualną. W ramach funduszu można uzyskać m.in. zwrot części kosztów związanych ze zgłoszeniem wynalazku, zarówno w procedurze krajowej, jak i europejskiej, a także zwrot części kosztów przygotowania wniosku w procedurze europejskiej. Dodatkowo w ramach jednego z bonów oferowany jest zwrot 90% kosztów usługi IP Scan, polegającej na wstępnej diagnostyce własności intelektualnej. W ramach tej usługi eksperci pomagają przedsiębiorcy zidentyfikować posiadane zasoby w zakresie własności intelektualnej oraz wskazują możliwości ich wykorzystania w celu generowania

³⁹ <https://uprp.gov.pl/sites/default/files/2023-04/Poradnik%20wynalazcy.%20Procedury%20zg%C5%82oszeniowe%20w%20systemie%20krajowym%20C%20europejskim%20mi%C4%99dzynarodowym.pdf> (dostęp: 11.02.2025)

⁴⁰ <https://uprp.gov.pl/pl/aktualnosci/informacje/fundusz-dla-msp-sme-fund-szczegoly-na-temat-edycji-2025> (dostęp: 11.02.2025)

większych zysków w firmie. Więcej o usłudze można się dowiedzieć tutaj: [IP SCAN](#)⁴¹.

Poza dofinansowaniem ze strony UE, można również skorzystać z odpłatnej pomocy rzeczownika patentowego, który przeprowadzi wstępną ocenę wynalazku, pomoże w przygotowaniu i złożeniu wniosku oraz przypilnuje terminów i innych kwestii formalnych. Lista rzeczowników patentowych jest udostępniana przez UP RP: [Lista rzeczowników patentowych](#)⁴².

Gdzie szukać przykładów patentów i wzorów użytkowych związanych z zieloną transformacją?

W celu poszukiwania patentów oraz wzorów użytkowych, warto korzystać z oficjalnych wyszukiwarek UP RP lub Europejskiego Urzędu Patentowego (EPO).

W procesie poszukiwania zielonych technologii bardzo pomocna jest funkcjonująca od niedawna klasyfikacja CPC. Obejmuje ona osiem klas podstawowych oraz jedną klasę dodatkową, która zawiera patenty zakwalifikowane, do którejs z klas podstawowych. Jedną z klas dodatkowych jest Y02, do której przypisywane są technologie i wdrożenia ukierunkowane na adaptację i mitygację do zmian klimatu.

Ryc. 7 Klasa specjalna, do której przypisywane są technologie i wdrożenia ukierunkowane na adaptację i mitygację do zmian klimatu

⁴¹ <https://uprp.gov.pl/pl/aktualnosci/informacje/ip-scan-dla-mikro-malych-i-srednich-przedsiębiorców> (dostęp: 11.02.2025)

⁴² <https://uprp.gov.pl/pl/lista-rzeczownikow-patentowych> (dostęp: 11.02.2025)

Z pełną klasyfikacją można się zapoznać tutaj: [Pełna klasyfikacja](#)⁴³

Wyszukiwarki na stronie internetowej UP RP oraz EPO umożliwiają poszukiwanie patentów na podstawie interesującej nas kategorii. W tym celu na stronie internetowej UP RP należy skorzystać z [wyszukiwarki zaawansowanej](#)⁴⁴, a z listy w kategorii „Informacje dodatkowe” wybrać „Klasyfikacja CPC”, a dalej wpisać interesującą nas kategorię lub podkategorię. Wyszukiwarka umożliwia nałożenie również szeregu innych filtrów jak np. kraj czy miasto wynalazcy albo data uzyskania patentu.

Informacje dodatkowe

- + Numer zgłoszenia dodatkowego
- + Numer zgłoszenia wydzielonego
- + Wzór po konwersji (numer zgłoszenia wzoru użytkowego)
- + Wystawy - data wystawy
- + Wystawy - kraj wystawy
- + Data zgłoszenia PCT
- 1** + **Klasyfikacja CPC (1)**
- + Nr rejestracji międzynarodowej (bazującej na zgłoszeniu krajowym)
- + Numer zgłoszenia macierzystego

KOLEKCJE

BUP, WUP, E-rejestr, Opisy zgłoszeniowe wynalazków (A1, A3), Opisy patentowe (B1, B2, B3, B4, B5, B6), Skróty opisów patentowych, Opisy wzorów użytkowych (Y1, Y3, Y5, Y6), Opisy wzorów przemysłowych (S2), Tłumaczenia patentów europejskich (T3, T4, T5, T6), Opisy patentowe XML (B1, B2, B3, B4, B5, B6), Opisy wzorów użytkowych XML (Y1, Y3, Y5, Y6), Wykaz sekwencji (SEQL) x

Uwzględnij polskie znaki x

ATRYBUTY

№	Klasyfikacja CPC	ZAWIERA	Wpisz frazę	x
---	------------------	---------	-------------	---

2 Należy wpisać interesującą nas kategorię lub podkategorię

Wyszukaj w typach:
Znaki Towarowe, Wynalazki, Patenty Europejskie, Dodatkowe Prawa Ochronne, Wzory Użytkowe, Wzory Przemysłowe, Topografia Układów Scalonych i Oznaczenia Geograficzne
oraz w kolekcjach:
BUP, WUP, E-rejestr, Opisy zgłoszeniowe wynalazków (A1, A3), Opisy patentowe (B1, B2, B3, B4, B5, B6), Skróty opisów patentowych, Opisy wzorów użytkowych (Y1, Y3, Y5, Y6), Opisy wzorów przemysłowych (S2), Tłumaczenia patentów europejskich (T3, T4, T5, T6), Opisy patentowe XML (B1, B2, B3, B4, B5, B6), Opisy wzorów użytkowych XML (Y1, Y3, Y5, Y6), Wykaz sekwencji (SEQL)
z uwzględnieniem polskich znaków

SZUKAJ **WYCZYŚĆ**

⁴³ <https://worldwide.espacenet.com/patent/cpc-browser#!/CPC=Y02> (dostęp: 11.02.2025)

⁴⁴ <https://ewyszukiwarka.pue.uprp.gov.pl/search/advanced-search?lng=pl> (dostęp: 11.02.2025)

Podobnych możliwości dostarcza wyszukiwarka EPO. W tym przypadku również należy wybrać **wyszukiwanie zaawansowane**⁴⁵ (*advanced search*), z listy wybrać *Classifications*, a dalej CPC i analogicznie jak w przypadku polskiej wyszukiwarki – wpisać interesującą nas kategorię. Podobnie wybrać można zakres czasowy przyznania patentu czy kraj pochodzenia twórcy.

The screenshot shows the Espacenet patent search interface. The search query is "cpc all 'Y02E' AND pd = '02.02.2021'". The search mode is set to "Advanced search". The results show 1,539 findings. The first two results are:

- 1. Thermocouple space point distribution device in lithium battery box**
CN212461808U • 2021-02-02 • UNIV HUAQIAO
Earliest priority: 2020-09-30 • Earliest publication: 2021-02-02
The utility model discloses a space distribution device for thermocouples in a lithium battery box. The space distribution device comprises a support frame, a sliding mechanism and a thermocouple placing mechanism, wherein the supporting frame is provided with two first cross beams and two second cross beams.
- 2. Bidirectional vertical-axis frame type wind generating set**
CN112302876A • 2021-02-02 • JIN CHANGNAN
Earliest priority: 2020-11-12 • Earliest publication: 2021-02-02
The invention discloses a bidirectional vertical-axis frame type wind generating set which comprises four foundation bases. Frame stand columns are fixedly arranged at the tops of the four foundation bases, and an upper cross-shaped beam, a middle cross-shaped beam and a lower cross-shaped beam are

Patentów i wzorów użytkowych poszukiwać można także w innych źródłach, m.in.:

- w wyszukiwarce **Google Patents**⁴⁶,
- w wyszukiwarce **Patentoscope** obsługiwanej przez WIPO (World Intellectual Property Organization)⁴⁷.

Przydatną bazą danych, nie tylko w kontekście patentów, ale zielonych technologii w ogóle, jest również **WIPO Green** zarządzana przez Światową Organizację Własności Intelektualnej (WIPO)⁴⁸. Można w niej poszukiwać rozwiązań w różnych kategoriach np. związanych z energetyką, transportem czy budownictwem, które dalej dzielą się na szczegółowe podkategorie.

10 Innowacje w praktyce: Przykłady opatentowanych rozwiązań dla biznesu

We wskazanych wyżej zasobach można znaleźć szereg wynalazków ukierunkowanych na wdrażanie założeń zielonej transformacji, które mogą być wykorzystywane przez MŚP w swojej działalności biznesowej po uzyskaniu

⁴⁵ <https://worldwide.espacenet.com/patent/search> (dostęp: 11.02.2025)

⁴⁶ <https://patents.google.com/> (dostęp: 11.02.2025)

⁴⁷ <https://patentoscope.wipo.int/search/en/search.jsf> (dostęp: 11.02.2025)

⁴⁸ <https://wipogreen.wipo.int/wipogreen-database/database> (dostęp: 11.02.2025)

licencji. Poniżej przedstawiono przykłady takich wynalazków. Warto zauważyć, że mają one zastosowanie w różnych rodzajach działalności.

„System do wytwarzania energii elektrycznej przez stanowiska parkingowe ciężarowych pojazdów samochodowych” (Pat.242297), który generuje prąd na stanowiskach parkingowych ciężarówek, wykorzystując kompresję pod wpływem ich ciężaru. System ten pozwala firmom transportowym nie tylko na generowanie czystej energii, ale i na ograniczenie kosztów energetycznych. W kontekście neutralności klimatycznej jest to innowacja wspierająca efektywność energetyczną i umożliwiającą stopniową redukcję emisji, gdyż energia ta może zastąpić częściowo energię z sieci opartą na paliwach kopalnych.

Kolejnym krokiem w zielonej transformacji jest efektywne przechowywanie energii. Patent **„Kontenerowa stacja wytwarzania i dystrybucji wodoru” (Pat.241425)** oferuje mobilne rozwiązanie do produkcji i przechowywania wodoru, eliminując konieczność jego transportu na duże odległości. W tej technologii wodór jest produkowany z użyciem energii odnawialnej i magazynowany w kompozytowych butlach wysokociśnieniowych, co pozwala na bezpośrednie tankowanie wodoru do pojazdów. Mobilne stacje mogą być kluczowe dla firm zajmujących się transportem lub dystrybucją, umożliwiając efektywne przechowywanie nadwyżek energii odnawialnej oraz dekarbonizację działań. W kontekście neutralności klimatycznej znaczenie tej technologii jest istotne – produkcja i magazynowanie wodoru na miejscu minimalizuje emisje związane z jego transportem, a możliwość wykorzystywania wodoru jako czystego paliwa przyczynia się do redukcji emisji CO₂ w transporcie i przemyśle.

Gospodarka o obiegu zamkniętym jest kolejnym fundamentem zielonej transformacji, a krajowe innowacje w tej dziedzinie mogą być przydatne w redukcji odpadów i przetwarzaniu surowców wtórnych. Patent **„Sposób brykietowania odpadów tekstylnych” (Pat.243540)** przedstawia metodę przetwarzania trudnych do utylizacji odpadów tekstylnych na brykiety, które mogą być używane jako paliwo lub materiał konstrukcyjny. Dla MŚP z branży tekstylnej to szansa na zamianę odpadów w wartościowe surowce, a także na ograniczenie zużycia pierwotnych zasobów. Dzięki przekształcaniu odpadów w paliwo lub materiał użytkowy, patent ten wspiera ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez redukcję ilości odpadów trafiających na wysypiska oraz zmniejszenie zapotrzebowania na paliwa kopalne i nowe surowce.

„Bionawóz i sposób jego otrzymywania” (Pat.241569) to innowacja, która wprowadza ekologiczne podejście do nawożenia, oparte na wykorzystaniu liofilizowanych bakterii *Bacillus*. Bionawóz nie tylko wspiera zdrowy wzrost roślin, ale także chroni je przed chorobami, co pozwala ograniczyć stosowanie chemikaliów w rolnictwie. Dzięki temu zmniejsza się zapotrzebowanie na

syntetyczne nawozy, których produkcja jest wysokoemisyjna. Dla MŚP działających w rolnictwie ekologicznym patent ten stanowi ekonomiczną i przyjazną dla środowiska alternatywę, wspierającą cele neutralności klimatycznej.

Podobny patent: **Nawóz organiczny i sposób jego wytwarzania” (Pat.235867)**

Patent **„Sposób wytwarzania opakowania biodegradowalnego” (Pat.241646)** wprowadza możliwość zastąpienia tradycyjnych opakowań plastikowych materiałami biodegradowalnymi, które są w pełni kompostowalne. To rozwiązanie redukuje ilość odpadów plastikowych, które trafiają na wysypiska, a także ogranicza zanieczyszczenie środowiska mikroplastikami. Dla MŚP zajmujących się produkcją i dystrybucją towarów opakowanie to może być wartościowym wyróżnikiem, przyciągającym klientów świadomych ekologicznie. W długofalowej perspektywie takie rozwiązania wspierają cele neutralności klimatycznej poprzez zmniejszenie emisji związanych z produkcją, użytkowaniem i utylizacją tworzyw sztucznych.

„System szybkiego ładowania pojazdów elektrycznych” (Pat.237550) to kolejna kluczowa innowacja wspierająca dekarbonizację sektora transportu. Dzięki znacznemu skróceniu czasu ładowania pojazdów elektrycznych, system ten przyczynia się do bardziej efektywnego zarządzania flotami, co jest szczególnie istotne dla MŚP w sektorze logistycznym. Minimalizacja przestojów zwiększa wydajność operacyjną, a szersze wykorzystanie pojazdów elektrycznych w działalności przedsiębiorstw ogranicza emisje CO₂ i wspiera dążenie do neutralności klimatycznej, co jest istotnym krokiem w transformacji energetycznej transportu.

Jak kupić patent i legalnie korzystać z opatentowanego wynalazku?

Jeśli podczas przeglądu patentów znalazłeś interesujące cię rozwiązanie, które chciałbyś zastosować w swojej firmie, możesz ubiegać się o uzyskanie licencji na wynalazek lub wzór użytkowy. Uprawniony z patentu lub prawa ochronnego może w drodze umowy licencyjnej udzielić Ci upoważnienia do korzystania ze swojego wynalazku. Aby uzyskać licencję:

1. Skontaktuj się z właścicielem patentu – dane właściciela znajdziesz w bazach patentowych, takich jak European Patent Office (EPO) czy Urząd Patentowy RP.
2. Negocjuj warunki umowy licencyjnej, która musi być sporządzona w formie pisemnej.
3. Ustal zakres licencji, czyli czy będzie to:
  - licencja pełna – masz prawo do korzystania z wynalazku w takim samym zakresie jak właściciel patentu,

- licencja ograniczona – zakres użytkowania jest określony (np. tylko w danej branży lub regionie).

Pamiętaj, że jeśli umowa licencyjna nie zastrzega wyłączności korzystania z wynalazku w określony sposób, udzielenie licencji jednej osobie nie wyklucza możliwości udzielenia licencji innym osobom.

Opłaty za licencję mogą być ustalane na różne sposoby, np. opłata jednorazowa, opłaty okresowe lub procent od sprzedaży (tantiemy).

Zakup patentu – przejęcie pełnych praw

Jeśli chcesz całkowicie przejąć prawa do patentu, możesz negocjować jego zakup na własność. Abyś stał się nowym właścicielem, umowa przeniesienia patentu wymaga zgłoszenia w odpowiednim urzędzie patentowym.

11 Załączniki

11.1 Dostępna oferta edukacyjna (stan marzec 2025)

- Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu - Studia podyplomowe: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i transformacja energetyczna
- Uniwersytet WSB Merito w Poznaniu - Studia podyplomowe: ESG – Menedżer ds. zrównoważonego rozwoju
- Akademia Nauk Stosowanych w Koninie - Studia podyplomowe: Budownictwo energooszczędne i alternatywne źródła energii
- Akademia Nauk Stosowanych w Koninie – Kształcenie Specjalistyczne: Odnawialne źródła energii
- Akademia Nauk Stosowanych w Koninie – Kursy: Instalator pomp ciepła i klimatyzacji
- Wyższa Szkoła Kadr Menedżerskich – Studia niestacjonarne: Odnawialne Źródła Energii, Technologie Energetyczne, Elektrotechnika
- Wyższa Szkoła Pedagogiczna Techniczna w Koninie – Studia podyplomowe: Odnawialne źródła energii
- Firma "Projekt" Marta Urbańska - Centrum Kształcenia Kadr - Zielone kompetencje dla osób dorosłych – kształtowanie proekologicznych zachowań
- Centrum Organizacji Szkoleń i Konferencji SEMPER Magdalena Wolniewicz-Kesaria - Specjalista ds. gospodarki odpadami i ochrony środowiska – warsztaty z raportowania do BDO i KOBiZE
- <https://wrpo.wielkopolskie.pl/szkolenia>
- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/szkolenia/#/domyslne=1>

W podregionie konińskim operatorem usług rozwojowych jest Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie, realizująca projekty:

- „Transformacja kapitału ludzkiego w Wielkopolsce Wschodniej” – rozwijanie kompetencji zgodnych z potrzebami zeroemisyjnej, zasobooszczędnej i cyfrowej gospodarki (tzw. zielone kwalifikacje).

- „Usługi rozwojowe – inwestycja w kapitał ludzki w podregionie konińskim” – wsparcie pracowników i pracodawców w zakresie zarządzania, nowych technologii, niskoemisyjności, GOZ (gospodarki o obiegu zamkniętym) oraz zarządzania różnorodnością.

